

Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Hanna Wróblewska

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na interpelację nr 5620 posała Piotra Glińskiego z 29 października 2024 roku w sprawie inwestycji FilMOTEKI Narodowej - Instytutu Audiowizualnego (FINA), uprzejmie proszę o przyjęcie następujących informacji.

Inwestycja FilMOTEKI Narodowej - Instytutu Audiowizualnego, dotycząca budynku Archiwum FINA przy ul. Łąkowej 29C w Łodzi, została poddana procesowi weryfikacji zasadności realizacji w dotychczasowej formie. W lipcu 2024 roku FINA podjęła decyzję o rozpoczęciu inwestycji, która zakłada budowę nowego budynku archiwum na działce przy ul. Łąkowej 29C w Łodzi. To miejsce ma ogromne znaczenie historyczne dla polskiej kinematografii - dawniej mieściła się tu Łódzka Wytwórnia Filmów Fabularnych, która odegrała kluczową rolę w rozwoju polskiego kina. Ta wyjątkowa lokalizacja, głęboko związana z historią polskiego filmu, jest optymalnym miejscem do przechowywania archiwalnych zbiorów filmowych, nadając jej dodatkowy wymiar symboliczny i kulturowy.

Niestety, podczas kadencji poprzedniego dyrektora FINA Roberta Kaczmarka stracono co najmniej trzy lata, gdyż przyjęta przez niego koncepcja remontu obecnego budynku okazała się nieracjonalna i nieadekwatna do rzeczywistych potrzeb instytucji. Plany, które zakładały modernizację zagrzybionego obiektu, czyniły adaptację nie tylko nieoptymalną, ale również niezgodną z wymaganymi standardami.

Działka przy ul. Łąkowej 29C oferuje wystarczająco dużo przestrzeni, by pomieścić znacznie większe archiwum od obecnego budynku. Nowy budynek, zaprojektowany od podstaw, będzie spełniał specjalistyczne wymogi przechowywania materiałów filmowych, w tym utrzymanie temperatury poniżej 0°C przy odpowiedniej wilgotności względnej powietrza. Dodatkowo przewidziano znaczną rezerwę powierzchni magazynowej, biorąc pod uwagę możliwy rozrost kolekcji oraz użyczenie przestrzeni magazynowej innym instytucjom poszukującym odpowiednich warunków przechowywania dla taśm filmowych i magnetycznych. Nowy projekt zakłada dwumodułową konstrukcję, która pozwoli na oddzielenie przestrzeni magazynowych od biurowych, co zapewni optymalne warunki klimatyczne i bezpieczeństwo zbiorów. Budynek zostanie zaprojektowany z myślą o samowystarczalności energetycznej, co wpłynie na obniżenie kosztów operacyjnych i zmniejszy wpływ na środowisko. Nowa konstrukcja pozwoli na zastosowanie technologii oszczędzających energię takich jak systemy odzyskiwania ciepła, które umożliwią wykorzystanie ciepła, np. generowanego przez serwery do ogrzewania pomieszczeń biurowych i specjalistycznych pracowni. Wprowadzenie tak rozbudowanych rozwiązań w obecnym budynku napotkałoby na liczne trudności techniczne i znacznie zwiększyło koszty, a ryzyko destabilizacji warunków klimatycznych w magazynach byłoby bardzo wysokie.

Tak jak napisał pan poseł w swojej interpelacji, nawet po gruntownych modernizacjach integracja nowoczesnych systemów mogłaby okazać się wyjątkowo trudna bez istotnych i kosztownych zmian strukturalnych w obecnym budynku. Specjalistyczne wymagania

Informacja dotycząca zasad przetwarzania danych osobowych przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz praw osób, których dane są przetwarzane została zamieszczona na stronie <http://bip.mkidn.gov.pl> w zakładce ochrona danych osobowych.

magazynowania, zwłaszcza utrzymania bardzo niskiej temperatury na poziomie -5°C i wilgotności względnej powietrza na poziomie 30% RH, wymagają zaawansowanych rozwiązań technologicznych, które w istniejącym budynku byłyby niemożliwe do wdrożenia.

Warto dodać, że wartość działki przy ul. Łąkowej 29C została oszacowana na około 6 mln zł, co stanowi mniej niż 15% kosztów budowy nowego, w pełni funkcjonalnego magazynu archiwalnego. Pomimo pewnych wyzwań logistycznych związanych z dojazdem FINA podpisała stosowne umowy z właścicielami sąsiednich działek. Obecnie dostęp do drogi publicznej zagwarantowany jest dzięki służebności ustanowionej na działkach 88/22 (użytkownik wieczysty TOYA Sp. z o.o. w Łodzi) oraz 88/35 (współużytkownicy wieczysti: TOYA Sp. z o.o. oraz OFN Sp. z o.o.), co umożliwia wygodny dojazd od strony al. Mickiewicza.

Odpowiadając na pytania dotyczące terenu przy pl. Dąbrowskiego, informuję, że w 2022 r. Naczelna Dyrekcja Archiwów Państwowych (NDAP) rozpoczęła proces wyboru partnera prywatnego, który miałby odpowiadać za budowę, finansowanie oraz 25-letnie utrzymanie infrastruktury pięciu regionalnych archiwów, w tym nowego Archiwum Państwowego w Łodzi przy pl. Dąbrowskiego. Należy podkreślić, że FINA nie jest archiwum państwowym i podlega innym regulacjom niż NDAP, co oznacza, że organizacja przedsięwzięcia pod parasolem NDAP wymagałaby dodatkowych porozumień oraz wypracowania indywidualnych zasad współpracy. Proces ten pochłaniałby czas, którego z powodu nieracjonalnych decyzji poprzedniej dyrekcji FINA już nie posiada dla zrealizowania swoich celów w odpowiednim terminie. Ponadto poprzedni dyrektor Robert Kaczmarek nie podjął w czasie swojej kadencji działań umożliwiających współpracę z NDAP, co sprawiło, że obecnie FINA nie mogła uwzględnić tej lokalizacji w swoich planach.

Podsumowując, budowa nowego archiwum przy ul. Łąkowej 29C oraz decyzja o rozbiórce obecnego budynku są w pełni uzasadnione. Dotychczasowy obiekt, niegdyś laboratorium fotochemiczne, jest dotknięty rozległym skażeniem mikrobiologicznym i nie spełnia podstawowych standardów technicznych. Nowa inwestycja w tej historycznej lokalizacji stanowi przemyślaną strategię, która łączy szacunek do dziedzictwa i historii polskiej kinematografii z najnowocześniejszymi standardami technicznymi i klimatycznymi, niezbędnymi do bezpiecznego przechowywania archiwalnych zbiorów filmowych. Rozwiązanie to jest również korzystne finansowo, gdyż FINA zachowuje swój majątek – działka przy ul. Łąkowej 29C należy do niewielu terenów, którymi instytucja może swobodnie operować jako właściciel. W przypadku działki przy pl. Dąbrowskiego FINA nigdy nie posiadałaby prawa własności, a sprzedaż terenu przy ul. Łąkowej uszczupliłby jej zasoby majątkowe. Z punktu widzenia interesów FINA oraz racjonalnego zarządzania jej majątkiem zachowanie tego terenu w zasobach instytucji jest więc jak najbardziej uzasadnione.

Z poważaniem

z up. MINISTRA KULTURY
I DZIEDZICTWA NARODOWEGO

PODSEKRETARZ STANU

Andrzej Wyrobiec